

XÁC ĐỊNH THẨM QUYỀN TÀI PHÁN TRONG GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ XUYÊN BIÊN GIỚI: KINH NGHIỆM CỦA HOA KỲ, LIÊN MINH CHÂU ÂU VÀ BÀI HỌC CHO VIỆT NAM

TRẦN THỊ THU PHƯƠNG *

Tóm tắt: Vấn đề xác định thẩm quyền tài phán luôn là mối quan tâm đối với các quốc gia. Từ nhiều thế kỷ nay, quan niệm truyền thống về thẩm quyền tài phán luôn gắn với yếu tố lãnh thổ. Tuy nhiên, trong bối cảnh phát triển của thương mại điện tử, việc xác định thẩm quyền tài phán của tòa án quốc gia dường như không còn đơn giản, khi trong không gian mạng không tồn tại khái niệm lãnh thổ. Do vậy, việc sử dụng yếu tố lãnh thổ để xác định thẩm quyền tài phán của quốc gia trong không gian mạng nói chung và trong giải quyết các tranh chấp thương mại điện tử xuyên biên giới nói riêng cần phải được xem xét lại. Bên cạnh đó, việc tìm ra yếu tố kết nối khác là vấn đề đặt ra đối với tất cả các quốc gia. Bài viết giới hạn nghiên cứu ở thẩm quyền xét xử của tòa án đối với các vụ việc phát sinh từ hoặc có liên quan đến các giao dịch với người tiêu dùng trong lĩnh vực thương mại điện tử xuyên biên giới. Trên cơ sở phương pháp so sánh luật học, bài viết tập trung phân tích kinh nghiệm của Hoa Kỳ và kinh nghiệm của Liên minh châu Âu để đưa ra một số gợi ý tham khảo cho Việt Nam.

Từ khóa: Thẩm quyền tài phán; thẩm quyền xét xử; yếu tố kết nối; thương mại điện tử xuyên biên giới

Nhận bài: 17/7/2023

Hoàn thành biên tập: 28/01/2024

Duyệt đăng: 28/01/2024

DETERMINING THE JURISDICTION IN CROSS-BORDER E-COMMERCE RELATED DISPUTES: EXPERIENCES FROM THE UNITED STATES, THE EU AND LESSONS FOR VIETNAM

Abstract: The issue of determining jurisdiction has always been a concern for states. For centuries, the traditional concept of jurisdiction has always been associated with the territorial element. However, as e-commerce develops, determining the jurisdiction of a court is no longer be simple as there is no concept of territory in cyberspace. Therefore, it is necessary to reconsider the territorial element to determine the jurisdiction of a country in cyberspace in general and in the settlement of cross-border e-commerce disputes in particular. Furthermore, finding other connecting factors has become an important issue for every country. The article studies adjudicative jurisdiction of cases arising from or related to consumer transactions in the field of cross-border e-commerce. Using the comparative jurisprudence method, the article analyses the experiences of the United States and the European Union to give some suggestions for reference for Vietnam.

Keywords: Jurisdiction; adjudicative jurisdiction; connecting factors; cross-border e-commerce

Received: July 17th, 2023; Editing completed: 28 January 2024; Accepted for publication: 28 January 2024

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Thương mại, E-mail: thuphuong.tran@gmail.com